

Mikor kötelező a könyvvizsgálat?

2020.02.19.

Ezekben a hetekben, hónapokban zárjuk a 2019-es évet, készülnek a beszámolók. Egyre több vállalkozás szembesül azzal, hogy árbevétele, alkalmazottainak létszáma az elmúlt időszakhoz képest jelentősen megnőtt, a cég könyvvizsgálatra kötelezetté vált. Vagy mégsem? Mikor kötelező a könyvvizsgálat?

A könyvvizsgálat célja annak megállapítása, hogy a vállalkozó által az üzleti évről készített éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló, továbbá az összevont (konszolidált) éves beszámoló a számviteli törvény előírásai szerint készült, és ennek megfelelően **megbízható és valós képet** ad a vállalkozó **vagyoni és pénzügyi helyzetéről, a működés eredményéről.**

A törvény előírása szerint kötelező a könyvvizsgálat **minden kettős könyvvitelt vezető vállalkozónál.** Minden olyan esetben, amikor a könyvvizsgálat nem kötelező, a vállalkozó dönthet arról, hogy a beszámoló felülvizsgálatával megbíz-e könyvvizsgálót.

Nem kötelező a könyvvizsgálat, ha az alábbi két feltétel **együttesen** teljesül:

- az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozó éves (éves szintre átszámított) **nettó árbevétele** nem haladta meg a **300 millió forintot, és**
- az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozó által **átlagosan foglalkoztatottak száma** nem haladta meg az **50 főt.**

Nagyon fontos, hogy a két feltételnek együtt kell teljesülnie ahhoz, hogy a vállalkozás felmentést kapjon a könyvvizsgálati kötelezettség alól.

Példa

1. A Társaság nettó árbevétele 2017-ben 257 millió Ft volt, 2018-ban 328 millió Ft, 2019-ben várhatóan 350 millió Ft lesz. A vállalkozó által foglalkoztatottak átlagos létszáma 15 fő.
A 2019-es év ellenőrzésével még nem kell a Társaságnak könyvvizsgálót megbízni, mivel a megelőző két év (2017. és 2018. év) árbevételének átlaga nem éri el a 300 millió Ft-ot.
Amennyiben a várakozásoknak megfelelően a 2019. évet 350 millió Ft árbevétellel zárja, úgy 2020-ra már könyvvizsgálót kell választaniuk.

2. Ha ugyanennek a vállalkozásnak az átlagos létszáma ezekben az években több mint 50 fő lenne, akkor már kötelező lenne a könyvvizsgálat, mert csak az egyik feltételt tudta teljesíteni.
3. A Társaság nettó árbevétele 2017-ben 257 millió Ft volt, 2018-ban 428 millió Ft, 2019-ben várhatóan 215 millió Ft lesz. A vállalkozó által foglalkoztatottak átlagos létszáma 15 fő.
A 2019-es évet könyvvizsgálóval ellenőriztetni kell, mert a megelőző két év árbevételének átlaga 342 millió Ft.

Jogelőd nélkül alapított vállalkozónál, ha az üzleti évet megelőző két üzleti év egyikének vagy mindkettőnek az adatai **hiányoznak** vagy csak **részben állnak rendelkezésre**, akkor a **tárgyévi várható adatokat** és a **megelőző (első) üzleti évi (éves szintre átszámított) adatait** kell figyelembe venni.

Példa

1. A vállalkozást 2019. március 1-jén alapították, elszámolt nettó árbevétele 256 millió Ft. Az elért bevételt éves szintre átszámolva 307 200 ezer Ft-ot kapunk, amely meghaladja a 300 millió Ft-ot, tehát ez a társaság már az első üzleti évtől kezdve könyvvizsgálatra kötelezett.
2. A vállalkozást 2018. szeptember 1-jén alapították, elszámolt nettó árbevétele 67 millió Ft. Az elért bevételt éves szintre átszámolva 201 millió Ft-ot kapunk. A 2019-es évben 350 millió Ft árbevételt könyvelhetett el a Társaság, a két év átlaga 275 500 ezer Ft, tehát még a 2019-es évet sem kell könyvvizsgáltatni.

Mindenképpen **kötelező a könyvvizsgálat**:

- annál kettős könyvvitelt vezető vállalkozónál, ahol a könyvvizsgálatot **jogszabály** írja elő,
- **a takarékszövetkezeteknél,**
- **a konszolidálásba bevont vállalkozásoknál,**
- **a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepénél,**
- annál a vállalkozónál, amelyik a **4. § (4) bekezdése** szerint - a megbízható és valós kép érdekében - a kivételes esetben **eltér a törvény előírásaitól,**
- a **közérdeklődésre** számot tartó gazdálkodónál.

Ugyancsak nem mentesül az a vállalkozó, amelynek a tárgyévről mérleg-fordulónapján 10 millió forintot meghaladó, 60 napnál régebben lejárt köztartozása van. Ha például ez a köztartozás 2018. december 31-én állt fenn, a cég 2019. üzleti évét kell könyvvizsgálóval ellenőriztetni.

A számok alapján úgy tűnhet, hogy könyvvizsgálót csak a nagyobb vállalkozásoknak kell választaniuk.

Ugyanakkor a számviteli törvény előírja, hogy a **kisadózó vállalkozások tételes adójáról (kata)** és az **egyszerűsített vállalkozói adóról (eva)** szóló törvény hatálya alól kikerülő, kettős könyvvitelt folytató közkereseti társaságnak, betéti társaságnak, egyéni cégnek, valamint ügyvédi irodának **nyitó mérleget** kell készítenie. A nyitó mérlegbe az eszközöket piaci értéken, a kötelezettségeket a ténylegesen fizetendő, a céltartalékokat a számított, a törvény előírásainak megfelelő összegben, a saját tőkét az eszközök és a kötelezettségek (ideértve a céltartalékokat is) különbözetének összegében kell figyelembe venni. **A nyitó mérlegbe felvett eszközök és források értékének valódiságát könyvvizsgálóval kell ellenőriztetni.**

Tehát ezekben a napokban, mindazon vállalkozásoknak, amelyek 2019. december 31-ig az eva szerint adóztak és bevételi nyilvántartást vezettek, 2020. január 1-jére nyitó mérleget kell összeállítaniuk, amelyet könyvvizsgálóval is ellenőriztetni kell.

Ugyanez elmondható minden olyan vállalkozóról is, amelyek a katából lépnek ki